

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум з проблем управління фінансами публічного сектору
(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини
(код і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація: (за наявності) немає

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини
(назва ОПП/ОНП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з проблем управління фінансами публічного сектору». – Одеса: ОНУ, 2023. – 21 с.

Розробники: *Ніколаєв Ю.О.*, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від “28” Серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

Погоджено із гарантом ОПП _____ (Юлія ПЧУГІНА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від “28” _____ 2023 р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № _____ від “_____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № _____ від “_____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

28.09.2023 13:57

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини Спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини Спеціалізацій: - _____ (назва) Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u>	<i>Вибіркова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	-
		<i>Семестр</i>	
		3-й	-
		<i>Лекції</i>	
		не передбачено	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		не передбачено	-
		<i>Лабораторні</i>	
		30 год.	не передбачено
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	-
		Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття ними практичних навичок з використання методів та інструментарію управління фінансами публічного сектору для ефективного фінансового забезпечення й функціонування державних і місцевих органів влади та організацій (підприємств, установ), а також їхньої взаємодії з приватним сектором, з метою забезпечення виконання своїх функцій.

Завдання дисципліни:

-оволодіння теоретичними та організаційними основами функціонування публічних фінансів як елементу фінансової системи економічного розвитку держави, а також ключових відмінностей публічних, державних та приватних фінансів;

- вивчення фінансового законодавства та нормативних актів, що регулюють функціонування публічних фінансів на міжнародному і національному рівнях;

- вивчення основ формування фінансової політики держави та органів місцевого самоврядування з урахуванням ключових факторів трансформації сфери оподаткування, розподілу бюджетних видатків, особливостей економічної діяльності на державному та місцевому рівнях тощо;

-засвоєння методики визначення платоспроможності, транспарентності та стійкості публічних фінансів, набуття навичок по застосуванню процедур надання фінансового вирівнювання та використання фінансово-кредитних інструментів публічних фінансів з метою наповнення централізованих фондів фінансових ресурсів;

-набуття необхідних знань щодо сучасного інформаційного забезпечення управління публічними фінансами з урахуванням основ електронного урядування та електронної демократії з метою забезпечення контролю за використанням фінансів публічного сектору;

-набуття практичних навичок з організації та планування публічних доходів та видатків; виконання комплексу процедур з аналізу та моніторингу ключових позицій країни на міжнародному та світовому рівні;

-набуття необхідних знань та практичних навичок щодо використання результатів моніторингу фінансів публічного сектору у процесі прийняття управлінських рішень державними і місцевими органами влади та організаціями (підприємствами, установами), а також організації їхньої взаємодії з приватним сектором.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ІК: Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

а) загальних (ЗК):

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних дже-

рел.

ЗК4. Здатність працювати в команді.

б) спеціальних (фахових) (СК):

СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.

ПРН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** основні принципи, технології, форми, методи, механізми та процедури планування; теоретичні засади публічних фінансів, інструментарій системного аналізу, показників державного бюджету; готувати потрібну для прийняття управлінського рішення інформацію; показники економічного та соціального розвитку на рівні території, галузі та відповідних господарських структур; адміністрування процесу реалізації демократичного врядування на загальнодержавному, територіальному і галузевому рівнях управління;

вміти: організувати діяльність органів фінансового забезпечення на державному та місцевому рівнях; готувати програмні документи (стратегії, програми, концепції), виходячи із оцінки ресурсного забезпечення; розробляти прогнози можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів на основі аналізу макроекономічних показників; організувати своєчасне виконання зобов'язань перед державним бюджетом, виходячи з чинного законодавства, використовуючи механізми співпраці з банками, страховими компаніями та іншими кредитно-фінансовими установами.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Економічна сутність фінансів публічного сектору та нормативно-правова база їх функціонування

Тема 1. Роль держави та її функції в економічному розвитку. Природа публічних фінансів. Публічні фінанси як елемент фінансової системи.

Визначення необхідності державного регулювання економіки у сучасних умовах. Типи регулювання економічних систем. Мета державного регулювання економіки. Класичні цілі державного регулювання економіки. Регулювання розвитку господарських систем. Мета державного втручання в економіку. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки. Погляди представників класичної та неокласичної шкіл економічної теорії на функції держави. Основні форми державного регулювання. Принципи та методи (правові, адміністративні, економічні) державного регулювання економіки.

Генезис терміну «публічні фінанси». Історичні та економічні перед-умови виникнення публічних фінансів. Економічна природа та сутність публічних фінансів. Елементи об'єктивного та суб'єктивного змісту публічних фінансів. Аспекти сутності та змісту публічних фінансів. Ознаки публічних фінансів. Класифікація публічних фінансів. Функції публічних фінансів.

Концепції розуміння фінансової системи. Принципи побудови публічної фінансової системи. Специфічні риси публічної фінансової системи. Основні структурні елементи фінансової системи України. Основні ланки сучасної системи публічних фінансів України. Ознаки публічних фондів коштів. Класифікація публічних фондів коштів. Централізовані і децентралізовані фонди. Фонди соціального страхування.

Тема 2. Ключові відмінності публічних, державних та приватних фінансів. Нормативно-правова база функціонування публічних фінансів.

Публічний інтерес та його характеристика. Публічність як передумова публічного інтересу. Види публічного інтересу. Види державного інтересу. Приватний інтерес як складова публічного інтересу. Риси державних фінансів. Відмінності між публічними, державними і приватними фінансами.

Фінансове право та його характеристика. Методи фінансового права. Об'єкти і суб'єкти фінансових правовідносин. Особливості фінансових правовідносин. Рівні джерел фінансового права. Класифікація джерел права. Конституція України як основне джерело фінансового права. Нормативно-правові акти з публічних фінансових відносин.

Тема 3. Державна фінансова політика та механізм її реалізації.

Фінансова політика як складова частина економічної політики держави. Зміст та завдання фінансової політики. Складові фінансової політики.

Принципи фінансової політики. Типи фінансової політики. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Поняття та структура фінансового механізму. Функції

фінансового механізму.

Змістовний модуль 2. Публічні фінанси органів місцевого самоврядування та фонди задоволення суспільних потреб

Тема 4. Державні публічні доходи та видатки. Місцеві фінанси у складі фінансової системи України.

Публічні доходи та їх ознаки. Класифікація публічних доходів. Методи мобілізації доходів публічної сфери. Обов'язкові платежі як складова публічних доходів. Сутність, призначення та ознаки публічних видатків. Аспекти публічних видатків. Класифікація публічних видатків. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Структура кодування програмної класифікації видатків державного бюджету. Розпорядники видатків публічного сектору.

Сутність, значення та особливості місцевих фінансів. Функції місцевих фінансів. Структурні елементи системи місцевих фінансів. Основні призначення місцевих фінансів. Поняття категорії місцевих бюджетів. Особливості місцевих бюджетів, як категорії фінансових відносин. Склад фінансових ресурсів місцевого самоврядування. Видатки та доходи місцевих органів влади. Склад та джерела доходів місцевих бюджетів. Сутність та складові системи місцевих бюджетів. Реформа міжбюджетних відносин.

Тема 5. Публічні фінанси у міжбюджетних відносинах. Бюджетна децентралізація. Фінансове вирівнювання.

Мета міжбюджетних відносин. Об'єкти і суб'єкти міжбюджетних відносин. Основні моделі регулювання міжбюджетних відносин. Принципи організації міжбюджетних відносин. Форми міжбюджетних відносин. Підходи до бюджетного регулювання. Відмінність нової моделі офіційних трансфертів. Способи фінансового вирівнювання. Перспективи розвитку міжбюджетних відносин.

Сутність та мета децентралізації. Нормативно-правові акти реформи місцевого самоврядування. Форми децентралізації. Завдання та головні принципи децентралізації. Мета реформи місцевого самоврядування в Україні. Основні цілі децентралізації в Україні. Переваги та недоліки децентралізації.

Сутність, значення та принципи фінансового вирівнювання. Форми фінансового вирівнювання. Види та функції міжбюджетних трансфертів. Поняття, особливість та види дотацій вирівнювання. Кошик доходів. Види субвенції та їх значення. Принципи надання субвенцій. Субвенції місцевим бюджетам та з місцевих бюджетів. Кошти, що передаються до державного бюджету та місцевих бюджетів з інших місцевих бюджетів.

Тема 6. Фонди цільових фінансових ресурсів на задоволення суспільних інтересів.

Сутність та необхідність цільових фондів. Класифікація фондів фінансових ресурсів. Характерні ознаки державних фондів. Сутність бюджетних цільових фондів. Фонд соціального захисту інвалідів. Сутність та напрями діяльності інно-

ваційного фонду. Фонд охорони навколишнього природного середовища. Сутність позабюджетних фондів соціального страхування. Пенсійний фонд України та джерела його формування. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Фонд соціального страхування України, його мета.

Змістовний модуль 3. Фінансовий менеджмент, інформаційне забезпечення та контроль публічних фінансів

Тема 7. Фінансово-кредитні інструменти публічних фінансів.

Поняття та сутність державного кредиту. Необхідність державного кредиту. Функції кредиту. Види та форми кредиту. Відмінності державного кредиту від комерційного та банківського. Сутність та класифікація державного боргу. Вплив державного боргу на економіку. Методи управління державним боргом. Поняття обслуговування та погашення державного боргу. Вартість та коефіцієнт обслуговування боргу. Джерела погашення.

Тема 8. Платоспроможність, транспарентність і стійкість публічних фінансів. Фінансовий менеджмент та контроль публічних фінансів.

Ризики публічних фінансів. Бюджетні ризики. Напрями оцінювання фіскальної політики. Критерії вибору фіскальних індикаторів. Індикатори оцінки постійної фіскальної політики. Ключові принципи транспарентності бюджетної інформації. Концептуальні засади забезпечення бюджетної транспарентності. Рекомендації МВФ і ОЕСР щодо підготовки бюджетних звітів та зменшення ризиків для публічних фінансів.

Поняття і мета фінансового менеджменту публічних фінансів. Об'єкт, суб'єкти і предмет фінансового менеджменту публічних фінансів. Функції фінансового менеджменту у публічній сфері. Класифікація нормативно-правових інструментів управління публічними фінансами. Мета і складові елементи державних стратегій. Державні стратегії у сфері публічних фінансів. Проблеми в управлінні публічними фінансами та їх причини. Модель «належного управління публічними фінансами». Напрями підвищення ефективності управління публічними фінансами.

Поняття державного та публічного фінансового контролю. Об'єкт та предмет публічного фінансового контролю. Завдання публічного контролю. Класифікація публічного фінансового контролю. Відомчий фінансовий контроль. Система органів публічного фінансового контролю. Правова база публічного фінансового контролю.

Тема 9. Сучасне інформаційне забезпечення управління публічними фінансами.

Значення інформаційного забезпечення в управлінні публічними фінансами. Особливості інформації. Система інформаційного забезпечення управління публічними фінансами. Завдання інформаційного забезпечення. Об'єкти інформаційних відносин. Мета синхронізації інформації. Поняття електронного урядування

та електронної демократії. Послуги сервісу Дія. Сутність та мета portalу Prozzoro.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Економічна сутність фінансів публічного сектору та нормативно-правова база їх функціонування.										
Тема 1. Роль держави та її функції в економічному розвитку. Природа публічних фінансів. Публічні фінанси як елемент фінансової системи.	10	0	0	2	8	-	-	-	-	-
Тема 2. Ключові відмінності публічних, державних та приватних фінансів. Нормативно-правова база функціонування публічних фінансів.	10	0	0	4	6	-	-	-	-	-
Тема 3. Державна фінансова політика та механізм її реалізації. Контрольна робота за ЗМ1.	10	0	0	4	6	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	30	0	0	10	20	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Публічні фінанси органів місцевого самоврядування та фонди задоволення суспільних потреб.										
Тема 4. Державні-публічні доходи та видатки. Місцеві фінанси у складі фінансової систе-	10	0	0	4	6	-	-	-	-	-

ми України.										
Тема 5. Публічні фінанси у міжбюджетних відносинах. Бюджетна децентралізація. Фінансове вирівнювання.	10	0	0	2	8	-	-	-	-	-
Тема 6. Фонди цільових фінансових ресурсів на задоволення суспільних інтересів. Контрольна робота за ЗМ2.	10	0	0	4	6	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	30	0	0	10	20	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент, інформаційне забезпечення контроль публічних фінансів.										
Тема 7. Фінансово-кредитні інструменти публічних фінансів.	10	0	0	2	8	-	-	-	-	-
Тема 8. Платоспроможність, транспарентність і стійкість публічних фінансів. Фінансовий менеджмент та контроль публічних фінансів.	10	0	0	4	6	-	-	-	-	-
Тема 9. Сучасне інформаційне забезпечення управління публічними фінансами. Контрольна робота за ЗМ3.	10	0	0	4	6	-	-	-	-	-
Разом за	30	0	0	10	20	-	-	-	-	-

змістовим модулем 3										
Усього годин	90	0	0	30	60	-	-	-	-	-

**5.Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.**

**6.Теми практичних занять
Практичні заняття не передбачені.**

7.Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль держави та її функції в економічному розвитку. Природа публічних фінансів. Публічні фінанси як елемент фінансової системи. Виконання лаборатного завдання затеюю.	2
2	Ключові відмінності публічних, державних та приватних фінансів. Нормативно-правова база функціонування публічних фінансів. Виконання лаборатного завдання за теюю.	4
3	Державна фінансова політика та механізм її реалізації. Виконання лаборатного завдання за теюю. Контрольна робота за ЗМ1.	4
4	Державні публічні доходи та видатки. Місцеві фінанси у складі фінансової системи України. Виконання лаборатного завдання за теюю.	4
5	Публічні фінанси у міжбюджетних відносинах. Бюджетна децентралізація. Фінансове вирівнювання. Виконання лаборатного завдання за теюю.	2
6	Фонди цільових фінансових ресурсів на задоволення суспільних інтересів. Виконання лаборатного завдання за теюю. Контрольна робота за ЗМ2.	4
7	Фінансово-кредитні інструменти публічних фінансів. Виконання лаборатного завдання за теюю.	2
8	Платоспроможність, транспарентність і стійкість публічних фінансів. Фінансовий менеджмент та контроль публічних фінансів. Виконання лаборатного завдання за теюю.	4
9	Сучасне інформаційне забезпечення управління публічними фінансами. Виконання лаборатного завдання за теюю. Контрольна робота за ЗМ3.	4

	Разом	30
--	-------	----

8.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Роль держави та її функції в економічному розвитку. Природа публічних фінансів. Публічні фінанси як елемент фінансової системи. / Підготовка до лабораторного заняття.	8
2	Ключові відмінності публічних, державних та приватних фінансів.Нормативно-правова база функціонування публічних фінансів. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
3	Державна фінансова політика та механізм її реалізації. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
4	Державні публічні доходи та видатки. Місцеві фінанси ускладі фінансової системи України. / Підготовка до лабораторного заняття.	6
5	Публічні фінанси у міжбюджетних відносинах. Бюджетна децентралізація. Фінансовевирівнювання. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	8
6	Фонди цільових фінансових ресурсів на задоволення суспільних інтересів. / Написання есе. Вимоги до есе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання есе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
7	Фінансово-кредитні інструменти публічних фінансів. / Підготовка до лабораторного заняття.	8
8	Платоспроможність, транспарентність і стійкість публічних фінансів. Фінансовий менеджмент та контроль публічних фінансів. / Написання і захист реферату. Вимоги до реферату: використання мінімум 10 джерел; обсяг – не менше 15 сторінок основного тексту; відсутність плагіату; захист під час консультацій викладача; оцінка за 100-бальною системою.	6
9	Сучасне інформаційне забезпечення управління	6

	публічними фінансами. / Написання ессе. Вимоги до ессе: повна самостійність в роботі; повна відсутність будь-яких запозичень; надсилання ессе на офіційну електронну скриньку викладача; оцінка за 100-бальною системою.	
	Разом	60

9. Методи навчання

У процесі проведення лабораторних та інших видів навчальних занять будуть використані наступні методи навчання:

а) Словесні: лабораторні лекції (проблемні, лекції-візуалізації, лекції з аналізом конкретних ситуацій та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання;

б) Наочні: лабораторні ілюстрації (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень;

в) Практичні: вправи; тренувальні вправи; творчі вправи; розв'язання розрахункових задач; виконання дослідів; ділові ігри; рольові ігри; виконання індивідуальних завдань (реферати, ессе).

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Для поточного контролю (за кожною темою курсу окремо) будуть використані наступні методи оцінювання: поточне оцінювання усних відповідей і письмових завдань, а також завдань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Для періодичного контролю (за кожним змістовним модулем) будуть використані наступні методи оцінювання: усне опитування, контрольна письмова робота, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів лабораторних робіт, оцінювання доповідей, бланкове тестування, оцінювання есе, оцінювання отриманих практичних навичок.

Для підсумкового контролю (заліку з навчальної дисципліни в цілому) будуть використані наступні методи оцінювання: усний опит, письмовий опит, тестування, оцінювання портфолію, захист проєктів.

Критерії оцінювання результатів навчання - це ознака, на основі якої проводиться оцінювання цих результатів і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень студентів і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС. У таблиці нижче наведено конкретні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни "Практикум з проблем управління фінансами публічного сектору".

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ “ПРАКТИКУМ З ПРОБЛЕМ
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ”**

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.

Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу, робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Максимана кількість балів за заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Середній бал за всі заняття (завдання)
Змістовний модуль 1			
Поточний контроль під час лабораторних занять	100	5	100
Поточний контроль самостійної роботи	100	10	100
Контрольна робота за змістовим модулем	100	1	100
Усього за змістовим модулем 1 (середній бал)	100	16	100
Змістовний модуль 2			
Поточний контроль під час лабораторних занять	100	5	100
Поточний контроль	100	10	100

самостійної роботи			
Контрольна робота за змістовим модулем	100	1	100
Усього за змістовим модулем 2 (середній бал)	100	16	100
Змістовний модуль 3			
Поточний контроль під час лабораторних занять	100	5	100
Поточний контроль самостійної роботи	100	10	100
Контрольна робота за змістовим модулем	100	1	100
Усього за змістовим модулем 3 (середній бал)	100	16	100
Підсумковий контроль (залік)	100	1	100
Підсумкова кількість балів (середній бал)	100	49	100

11. Питання для підсумкового контролю

1. Обґрунтуйте необхідність державного регулювання економіки. Охарактеризуйте економічні функції держави в умовах ринкової економіки.

2. Розкрийте сутність принципів та методів державного регулювання економіки. Визначте передумови виникнення публічних фінансів.

3. Поясніть зміст поняття публічних фінансів та їх ознаки. Охарактеризуйте функції публічних фінансів.

4. Розкрийте сутність поняття фінансової системи та принципів її побудови. Визначте складові публічних фінансів.

5. Поясніть значення публічних фондів як матеріальної основи публічних фінансів. Охарактеризуйте особливості держави як ринкового агенту.

6. Охарактеризуйте публічний інтерес як головну особливість публічних фінансів. Назвіть відмінні риси державних і приватних фінансів.

7. Проведіть порівняльний аналіз публічних, державних та приватних фінансів. Що являє собою організаційна структура фінансової системи?

8. Охарактеризуйте органи системи управління публічними фінансами. Назвіть джерела фінансового права.

9. Визначте та охарактеризуйте ключові нормативно-правові акти щодо публічних фінансових відносин. Які існують рівні джерел фінансо-

вого права?

10. Які є об'єкти і суб'єкти фінансових правовідносин?
11. Перерахуйте особливості фінансових правовідносин.
12. Розкрийте зміст категорії фінансова політика. Охарактеризуйте фінансову політику як складову частину економічної політики держави.
13. Визначте зміст та завдання фінансової політики. Перерахуйте основні складові фінансової політики.
14. Назвіть види і типи фінансової політики. Назвіть напрямки реалізації державної фінансової політики.
15. Охарактеризуйте сучасну діяльність Міністерства фінансів у сфері податкової політики та у сфері бухгалтерського обліку і аудиторської діяльності.
16. Розкрийте зміст категорії фінансовий механізм. Перелічіть основні складові фінансового механізму.
17. Розкрийте зміст категорії фіскальна політика. Назвіть завдання та види фіскальної політики. Перелічіть інструменти фіскальної політики та опишіть механізм їх використання.
18. Визначте сутність монетарної політики та її мету. Назвіть інструменти монетарної політики.
19. Охарактеризуйте стабілізаційну політику держави та її особливості. Розкрийте сутність поняття інфляційне таргетування та особливості його застосування.
20. Охарактеризуйте стратегію макропруденційної політики Центрального банку. Визначте сутність поняття «коктейль «ринкове тремтіння»».
21. Визначте призначення й роль бюджету. Охарактеризуйте етапи бюджетного процесу на державному та місцевому рівнях. З'ясуйте повноваження учасників бюджетного процесу.
22. Розкрийте сутність та методи бюджетного планування. Охарактеризуйте склад та структуру бюджетної системи. Охарактеризуйте порядок розгляду закону про Державний бюджет.
23. Розкрийте зміст категорій бюджетна програма, бюджетне асигнування, бюджетне зобов'язання. Охарактеризуйте форми бюджетного фінансування. Охарактеризуйте порядок звітування про виконання бюджету.
24. Охарактеризуйте сучасну діяльність Міністерства фінансів у сфері бюджетної політики. Розкрийте зміст категорії публічні доходи.
25. Назвіть джерела формування публічних доходів. Опишіть структуру державних видатків як частину публічних фінансів.
26. Розкрийте зміст категорії державне споживання. Основні методи мобілізації публічних доходів.
27. Поясніть ідею розподілу податкового навантаження. Охарактеризуйте зв'язок між податковим навантаженням і платоспроможністю.
28. Охарактеризуйте тенденції зміни державних видатків. Назвіть

форми державної підтримки підприємств. Які існують ефективні форми і методи державної підтримки підприємств в умовах трансформаційної економіки?

29. Обґрунтуйте сутнісні характеристики фінансів місцевих органів влади. Які особливості фінансового забезпечення функцій місцевого самоврядування?

30. Охарактеризуйте поняття «децентралізація». В чому особливості реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

За кожен модуль оцінка розраховується за 100-бальною шкалою. Кожна модульна контрольна робота оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка за кожний змістовний модуль розраховується як середня арифметична з чотирьох 100-бальних оцінок: оцінок за кожну з трьох тем і оцінки за модульну контрольну роботу. Підсумкова оцінка за всі три змістовні модулі даної дисципліни розраховується як середня арифметична з фінальних оцінок за кожний змістовний модуль. **Фінальною оцінкою за поточний контроль є підсумкова (середня арифметична) оцінка за всі три змістовні модулі.**

Окремо проводиться **підсумковий контроль**, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Фінальна (залікова) оцінка з навчальної дисципліни – це середня арифметична з фінальної оцінки за поточний контроль та оцінки за підсумковий контроль.

Поточний контроль												Підсумковий контроль	Фінальна (залікова) оцінка з навчальної дисципліни
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3					
T1	T2	T3	Контр. робота	T4	T5	T6	Контр. робота	T7	T8	T9	Контр. робота		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Все необхідне навчально-методичне забезпечення міститься в GOOGLE-класі за адресою: <https://classroom.google.com/c/NTkzODQyODg0MDMw> Код курсу –xtucvdt

До складу вказаного вище навчально-методичного забезпечення курсу відносяться:

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- Навчально-методичні матеріали для самостійної роботи студентів;
- Мультимедійні презентації;
- Плани лабораторних занять;
- Навчальний посібник: Фінанси публічного сектору: українські реалії та світовий досвід: навчальний посібник / Н.Д.Маслій, М.А.Дем'янчук. —Одеса: Астропринт, 2022. -384с.
- Навчально-методичні матеріали для поточного, періодичного і підсумкового контролю.

14. Рекомендована література

Основна

- 1.Гордей О.Д., Биховченко В.П., Ковальчук А.М. Державні цільові фонди: навч. посіб.,2-ге вид.,онов.та доп. - Ірпінь: УДФСУ, 2020. - 350 с.
- 2.ЄфименкоТ.І. Бюджетна система України: навч. посіб.(тренінг-курс). - Київ: ДНУ, 2019. - 388с.
- 3.Луніна І.О., Бондарук Т.Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. - Київ: ДП «Інформ.-аналіт.агентство», 2019. - 304 с.
- 4.Маслій Н.Д., Дем'янчук М.А. Фінанси публічного сектору: українські реалії та світовий досвід: навч. посіб. - Одеса:Астропринт ,2022. - 384с.

5.Наталенко Н. В. Фінанси та бюджет об'єднаної громади : навч. модуль. Київ ІКЦ «Легальний статус», 2019. - 72с.

Додаткова

- 1.Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання: монографія. - К.: ДУ«Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2020. - 440с.
- 2.Миськів Г.В. Бюджетна система: теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях): навч.посіб. - Львів: Растр-7. - 2020. - 272 с.
- 3.Письменний В.В. Теоретико-методологічні аспекти формування місцевих бюджетів: монографія. - Тернопіль: ТНЕУ, 2018. - 468с.
- 4.Транспарентність публічних фінансів — протидія корупції: монографія / за заг. редакцією д-ра екон наук І.О. Школьник і д-ра екон. наук Т.Г. Савченка. - Суми: видавництво «Ярославна», 2018. - 186 с.
- 5.Якобчук В., Симоненко Л., Довженко В. Економіка публічного сектору. - Київ: Ліра-К, 2021. - 496с.

15.Електронні інформаційні ресурси

- 1.Державна аудиторська служба України. - URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
- 2.Державна казначейська служба України. – URL :www.treasury.gov.ua
- 3.Державна служба статистики України. = URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.Державна служба фінансового моніторингу України. - URL: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>
- 5.Державна фіскальна служба України. - URL: <http://sfs.gov.ua>
- 6.Міністерство соціальної політики України. - URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
- 7.Міністерство фінансів України. Open budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
- 8.Міністерство фінансів України. Spending: єдиний веб-портал використання публічних коштів. - URL: <https://spending.gov.ua/new/disposers>
- 9.Пропортал «Децентралізація». - URL:<https://decentralization.gov.ua/>
10. Рахункова палата України. - URL:<http://www.acrada.gov.ua/control/main/uk/index>.
- 11.Фонд соціального захисту інвалідів. - URL:<https://www.ispf.gov.ua/>
- 12.Фонд соціального страхування України. - URL: <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index>